

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

Твій друг - безпечний рух

Методичні поради бібліотекарів
з популяризації правил дорожнього руху серед дітей

Запоріжжя
2018

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

Твій друг – безпечний рух

Методичні поради бібліотекарів
з популяризації правил дорожнього руху серед дітей

Запоріжжя

2018

1

Твій друг – безпечний рух: Методичні поради бібліотекарям з популяризації правил дорожнього руху серед дітей / укладачі Л.Л. Дунай, К. Ю. Кругла; Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2018. – 16 с.

Методичний матеріал містить сценарії заходів для читачів різних вікових категорій, метою яких є тема популяризації правил дорожнього руху.

Розрахований на бібліотечних фахівців та широке коло читачів.

Укладачі

Дунай Л.Л.
Кругла К. Ю

Редагування та
комп'ютерна верстка

Веселова Л. Г.

Відповідальний за випуск

Данилова Л. В.

Необхідність популяризації Правил дорожнього руху, особливо серед дітей, завжди є актуальною, адже цього вимагає саме життя. Як свідчить статистика, в Україні щоденно під колесами автомобілів гине одна дитина, а пошкоджень зазнає така кількість, яка могла б скласти цілий клас. Як правило, в дорожніх пригодах найчастіше страждають невідгодовані до життя, довірливі, недосвідчені або самовпевнені діти, які, зазвичай, жодного разу не знайомились з Правилами дорожнього руху.

Безперечно, Правила дорожнього руху необхідно вивчати з дитинства. Ці знання допомагатимуть кожному уникнути неприємностей, які можуть трапитись на вулиці, а іноді й врятувати життя. Розповідати дітям про значення дорожніх знаків, особистим прикладом привчати їх змалечку поважати та дотримуватись Правил дорожнього руху – це, перш за все, обов'язок батьків, бо від цього може залежати здоров'я, а інколи, власне, й життя дитини, що тільки-но починає пізнавати світ.

Але ось дитина стає учнем. Вона самотійно долає шлях від домівки до школи і назад. Вона знайомиться із словами: пішохід, транспорт, пасажир, світлофор, дорожня поліція і т.п. Саме в цей час батьки, вчителі, бібліотекарі, працівники дорожньої поліції повинні об'єднати свої зусилля на засвоєння школярами основних правил дорожнього руху.

Для бібліотечного працівника основним засобом у цій роботі є, звичайно, книга. Координуючи свою роботу із школою, бібліотекар не повинен дублювати вчителя, а доповнювати і поглиблювати ті знання дітей, які вони отримали в навчальному закладі. Кожна дитина почуває себе у безпеці тоді, коли знає, як правильно діяти у тій чи іншій екстремальній ситуації. Тож сьогодні, навчаючи дітей правилам дорожнього руху, ми закладаємо надійний фундамент їх майбутнього безпечного життя.

З цією метою пропонуємо кілька заходів пізнавально-розважального характеру, які можна використовувати, розвиваючи у дітей повагу не тільки до Правил дорожнього руху, а й до співробітників дорожньої поліції, їх роботи.

Театралізована гра-вистава "Твій друг – безпечний рух"

Орієнтовний сценарій

Ведуча: Добрий день, малеча щира,

Хай живеться вам у мирі.

Хай лунає всюди пісня і дитячий сміх,

А ми на свято вас запрошуємо всіх.

Тож наберіться, діти, духу,

Бо свято це – із правил руху.

Діти, ви напевне спостерігаєте, як з кожним роком зростає інтенсивність автомобільного руху на дорогах. А це, у свою чергу, підвищує відповідальність усіх його учасників: водіїв, пасажирів, пішоходів. Тому великого значення набувають знання правил дорожнього руху й дотримання їх і дорослими і, безперечно, дітьми. До речі, а чи знаєте ви, що правила поведінки на дорогах з'явилися дуже давно, понад 300 років

тому. Перші правила дорожнього руху були введені у січні 1683 року і вказували вони на те, де можна було їздити, де зупинятися кінним екіпажам, бо автомобілів тоді ще не було. З часом ці правила змінювалися, доповнювалися, а у 1891 році чергові зміни пов'язали з появою першого автомобіля.

Звучить пісня на мотив "Червоної руги,

Друже, запам'ятай ти важливі поради

І увагу звертай на дорожні знаки.

Це наука проста, але дуже важлива,

Якщо знаєш її, ти людина щаслива.

Приспів:

Червоне світло пішоходу підкаже:

"Обережно, мій друже, шлях закритий!".

Світло зелене посміхнеться до тебе,

Посміхнеться і скаже: "Можна йти!".

Так що треба тобі ці всі правила знати,

І виконувать їх, і постійно вивчати.

Може їх ти не раз пригадаєш, дитино,

Коли будеш іти по проїжджій частині.

Приспів.

Ведуча: Діти, а ви знаєте правила дорожнього руху? *(Діти відповідають)*. Зараз ми це перевіримо! Моє перше завдання – вікторина з правил дорожнього руху.

Питання вікторини:

1. Для кого призначені тротуари? *(Для пішоходів);*
2. Де повинен рухатися транспорт? *(По дорозі, де рух авто не заборонений);*
3. Де і як потрібно переходити вулицю? *(На пішохідному переході і тільки на зелене світло світлофора. Якщо світлофора немає – по переходу, позначеному лініями дорожньої розмітки "зебра" або дорожнім знаком "Пішохідний перехід", а на перехрестях із позначеними переходами – по лініях тротуарів або узбіччю. Але в усіх випадках спочатку треба пересвідчитись, що транспорту немає, чи він зупинився);*
4. Якщо в зоні видимості немає перехрестя або переходу, то як потрібно переходити вулицю?*(Переходити проїжджу частину необхідно тільки кроком, не поспішаючи, по прямій, перпендикулярній тротуару і пересвідчитись, що транспорту на близькій відстані немає. Перехід навскоси обмежує огляд проїжджої частини, подовжує шлях і, отже, збільшує час перебування пішохода на проїжджій частині).*
5. З якого віку дозволяється їздити на велосипеді по проїжджій частині? *(з 14 років).*

Ведуча: Молодці, діти, ви добре знайомі з правилами дорожнього руху.

Звучить пісня "Вчать у школі". З-за ширми з'являється Вовк, за ним – Поліцейський.

Поліцейський: Пане Вовк, зупиніться! Ви куди?

Вовк: Туди. *(Висувається вперед).*

Поліцейський: *(свистить)* Пане, зачекайте!

Вовк: Ну, що ще?! Мені ніколи, я поспішаю! А що трапилось?

Поліцейський: По-перше, ви увірвалися в зал, внесли зміни у хід свята, а у нас з дітьми тут дуже серйозна розмова. По-друге, ви порушили правила дорожнього руху.

Вовк: Так? *(чеше потилицю)* Але ж ми у казці, а в казці усе не за правилами.

Поліцейський: Наша казка якраз про правила.

Вовк: Про які ще там правила?

Поліцейський: Про правила дорожнього руху!

Вовк: Не знаю я про такі. Я зібрався пограти у футбол на дорозі, а ви мені весь час заважаєте. *(зникає за ширмою).*

Поліцейський: Увага всім! У нашій казці з'явився порушник правил дорожнього руху. Терміново вжити відповідних заходів: швидко затримати порушника та навчити його правилам дорожнього руху! Особливі прикмети: сірий костюм, червона краватка із різнокольоровими цятками, чорна шапка. Негайно всім на пошуки! *(Поліцейський також зникає за ширмою, чути як він повторює повідомлення).*

До зали заходить Баба Яга, наспівуючи пісню на мотив "Маленька країна".

Стоїть за горами, за лісами

Хатка моя стара,

Там павуки снують ночами,

Там страх і темнота.

Знаків дорожніх там не знають,

І не виконують їх.

Усі по стежинках там гасають,

Біда їх чекає усіх.

Приспів: Навіщо вам їх вчить,

Можна й без них прожить.

Зі знаками цими, діти мої,

Краще вам не дружить! Краще вам не дружить!

У цей час знову з'являється Вовк.

Вовк: О, привіт, бабуню!

Баба Яга: А, це ти, Вовче, одно: скачеш, та й скачеш!

Вовк: Так, я, бабуню! За мною женуться, сховай мене!

Баба Яга: Кому на цей раз ти потрібний?

Вовк: Поліцейському. *(бігає туди-сюди, не знає, де сховатися)* Ну, бабусю, придумай що-небудь, благаю.

Баба Яга: Набридло мені чаклувати,
Слова доброго нікому сказати.

Добре, Вовче, все ж тобі я поможу,
Бо з тобою я дружу.

Вовк: Та годі тобі вже, швиденько чаклуй, а то мене зараз спіймають.

Баба Яга: Ось тобі моя мітла,

Мчить вона, немов стріла.

Ти на неї зверху сядь, –

Над лісами політять... А я поки-що тут зі всім розберуся!

Вовк: Ну ти даєш, бабуня, а кажеш, що на пенсії. *(Сідає на мітлу, бігає туди-сюди, "вилітає". З'являється Поліцейський).*

Поліцейський: Доброго дня, Бабусю! Ви тут Вовка не стрічали?

Баба Яга: Доброго дня, вельмишановний! Ні, не бачила! Правда, діти? *(діти кричать, що вона бачила).*

Поліцейський: Я не розумію: хто з вас каже мені правду!

Діти: Ми!

Баба Яга: Я!

Поліцейський: Зізнавайся, Бабусю, а то зараз же пройдемо у відділок.

Баба Яга: А що я? Я нічого. Я вам все скажу, тільки пообіцяйте, що ви мене більше турбувати не будете!

Поліцейський: Обіцяю!

Баба Яга: Я йому позичила свій... автомобіль.

Поліцейський: Якої марки ?

Баба Яга: Марки "Мітла березова", не минуло й чотириста їй, мітлу змайстрував сам Кощій!

Поліцейський: Так, зрозуміло. *(Говорить у рацію).* Увага, всім постам! Порушник правил дорожнього руху – Вовк – зник у невідомому напрямку на мітлі. негайно затримати Вовка, пояснити йому правила руху, відібрати транспортний засіб, бо в нього немає дозволу на керування цим засобом! *(Звертається до Баби Яги).* А вам, бабусю, теж, я бачу, потрібна профілактика. *(Погрожує).*

Баба Яга: Ні, ні, не потрібна! Я вже все зрозуміла. Я більше так не буду... А можна мені з вами залишитися і вивчити всі правила? Я обіцяю, що буду чемно себе поводити і завжди дотримуватися правил руху.

Поліцейський: Ну що, діти, пробачимо Бабу Ягу, повіримо їй на цей раз?

Діти: Так!

Поліцейський: Тоді, бабусю, для тебе перше випробування: потрібно перевірити дітей на знання правил дорожнього руху.

Баба Яга: Добре. *(Звертається до дітей)* Спробуйте для початку відгадати мої загадки.

Загадки від Баби Яги

1. Усім перехожим я моргаю,
Щоб пильно глянули на мене.

Очей же я аж трое маю:
Червоне, жовте і зелене. *(Світлофор)*

2. Що означає кожне око світлофора?

Червоне – треба пам'ятати:

Йти не можна, слід ... (*чекати*)

Зелене – вітер, дощ чи злива,
Через дорогу йди ... (*сміливо*)

А жовте блимне – не хвилюйся,

Уважним будь і ... (*приготуйся*)

3. Йде, тягнеться через села і міста,

А з місця не рушить. (*Дорога*)

4. На дорозі звір лежить:

Весь у смужку, ніби спить.

У степу він народився,

А у місті нам згодився.

Цього звіра звати "зебра",

В нього є смугасті ребра.

Знає кожний пішохід –

Це безпечний ... (*перехід*)

5. Маленькі будинки містом біжать.

В будиночках тих пасажири сидять. (*Автобус*)

Баба Яга: Молодці! Всі мої загадки відгадали. А тепер ми можемо пограти у гру, яка має назву "**Сигнали світлофора**". Коли я показуватиму червоний колір, ви тихенько сидіть на місці, коли жовтий – беріться за руки, коли зелений – тупайте ногами. Правила зрозумілі? А я в цей час вас буду плутати і виконувати рухи неправильно. Згодні? Тоді починаємо. (*Проводить гру*).

Поліцейський: А якщо немає світлофора, то де і як потрібно переходити вулицю?

Баба Яга: Щоб дорогу перейти,
Треба знак такий знайти:
"Пішохідний перехід".
А якщо відсутній знак,
Треба нам зробити так:
При дорозі зупинитись
І ліворуч подивитись.

Бачиш, транспорту немає,
До середини рушаєш.
Є тут лінія чудова,
Незвичайна, розділова.
Знов на ній ти зупинись
І праворуч подивись.
Як машини всі пройдуть –
Пішоходу вільна путь.

З'являється Вовк верхи на мітлі.

Вовк: Ох, стомився я за день,
Краще б я співав пісень.

Знову тут я приземлився,
Бо бензин увесь скінчився.

(*Продовжує*) Змерз, як ота бурулька! Ноги, руки позатікали. Все! На мітлах більше не літатиму! І взагалі – у автомобілі комфортніше. Діти, а допоможіть-но мені сконструювати машину, а то Коцкій щось тут все переплутав! Ми, навіть, посварилися...

Гра "Автомобіль для вовка"

На дошці з окремих деталей неправильно складена машина. Діти складають автомобіль як це потрібно, Вовк допомагає порадами.

Вовк: Дякую вам, діти! Ох, зараз як прокочусь на своєму "Мерседесі"! *(До Вовка підходить Поліцейський , зупиняє його)*

Поліцейський: Постривайте! А ви мені дуже потрібний, пане Вовче!

Вовк: Навіщо? Я дуже спізнююсь, буду їхати з Кощєм миритися.

Поліцейський: Їхати на машині?! Ви і так порушили правила дорожнього руху, за що маєте відповідати за законом. А тепер знову збираєтесь їх порушувати?

Вовк: А я все знаю! А як це "за законом"?

Поліцейський: А так: ви повинні довести, що знаєте правила дорожнього руху, щоб отримати права на дозвіл пересуватися на автомобілі.

Вовк: Наче в Лісову школу потрапив... *(Чухає потилицю)*. І чому я тоді не слухав свою мудру вчительку Сову?

Поліцейський: Отож, а тепер доведеться відповідати самому.

Вовк: Ну, що ж. Я готовий.

Поліцейський: Слухайте уважно перше питання: На який сигнал світлофора можна переходити дорогу?

Вовк: *(знаками благаючи про допомогу у дітей)* На жовтий...?

Діти: На зелений!

Поліцейський: З цим завданням ти, Вовче, не впорався. Слухайте наступне: У якому місці можна переходити проїжджу частину?

Вовк: По діагоналі...

Діти: Неправильно! *(дають вірні відповіді)*.

Поліцейський: Повторіть усе, що розповідали діти. *(Вовк повторює)*. І останнє запитання: Де можна їздити на велосипеді?

Вовк: У лісі, в парках, скверах.

Баба Яга: *(викрикує)* На спортивному майданчику, у дворі.

Поліцейський: Правильно, молодці! Нарешті я бачу, що ви запам'ятали найпростіші правила дорожнього руху.

Вовк і Баба Яга: *(разом)* І не тільки запам'ятали, а й зобов'язуємося їх завжди виконувати!

Поліцейський: От ми і перевіримо, пане Вовче. Ви отримуєте права на користування дорожнім засобом. *(вручає права Вовку)* А шановна Баба Яга буде вашим інспектором. *(звертається до Баби Яги)* Будь ласка, прослідкуйте за дотриманням правил дорожнього руху! А ми пізніше перевіримо!

Баба Яга: Добре, будемо вас чекати!

Всі актори шикуються, звучать фінальні слова ведучої.

Ведуча: Знайте всі: дорослі й діти,

Найважливіші на світі

Строгі правила дорожні,

І без них прожить не можна.

Є правила для пішоходів,

Їх знати треба до пуття.

Буває – помилка загрожує здоров'ю,

Буває – помилка позбавить життя!

Поліцейський: Хто сів за кермо – не спіши, будь уважний,
На знаки дорожні в дорозі зважай.
Ти правил безпеки, водій, не порушуй,
Про тих, хто довкола, завчасно подбай!

Баба Яга: Дорослі! Про діток своїх вам слід турбуватись,
Дорога – не місце малятам для гри!
Їм змалку потрібно теж правила знати,
Порушники, зважте, ростуть з дітвори!

Вовк: Здоров'я вам всім: водіям, пасажирам,
В здоровому тілі – здоровий вам дух!
Щасливих доріг вам усім ми бажаєм,

Усі разом: Бо ми – за безпечний дорожній рух!

Звучить фінальна пісня на мотив дитячої пісні "Виглянуло сонечко"

Виглянуло сонечко, сяє з висоти,

День прийдешній з радістю стрінем я і ти.

І дорога дальня, мов струна дзвенить,

Треба всім дорожні нам правила учить. *(2 рази)*

Якщо хтось порушив їх, – треба зупинить,

Їм дорожні правила треба пояснить.

І в свою щасливу ти знов зорю повір,

Твій друг завжди й усюди – це безпечний рух! *(2 рази)*.

Актори роблять уклін і під музику зникають за ширмою

Під час проведення заходів з популяризації серед дітей Правил дорожньої безпеки, доречно організувати зустріч з представниками Управління патрульної поліції. А щоб захід був яскравішим і цікавішим, на нього можна "запросити" різних казкових героїв.

Пропонуємо орієнтовний сценарій заняття з циклу "Школа екстремальних ситуацій".

"Про правила дорожнього руху, або Баба Яга, знову проти"

У залі здалека чути звук падаючої ступи. Входить баба Яга, тягне за собою мітлу.

Баба Яга: Трясця. А щоб ти розвалилась, стара дерев'яшка. *(звертається до дітей)* Летіла у ступі над містом. Як раптом вона закректала, закудкудахтала. Відчуваю, що потрапляю в халепу. Зараз станеться аварія. Довелось зробити вимушену посадку посеред дороги і йти пішки додому в ліс через усе місто. Спробувала перейти дорогу, але мене ось такий гарний лицар зупинив *(показує на патрульного поліцейського)*. Правда лицар без шолома, шаблі, булави, та й одяг у нього якийсь кумедний. Свистить у якусь сопілку маленьку, зупиняє. А як підійшов – то каже: "Як вам, бабусю, не соро-

мно! Хіба ви не знаєте, що дорогу треба переходити на перехресті, там, де є світлофор або "зебра"? По-перше, яка я йому бабуся, мені лишень триста років виповнилося. По-друге, ну чого ти свистиш? Хіба не знаєш, що негарно, звертаючись до жінки, свистіти. Я, як порядна жінка, на свист не озираюсь. А по-третє, мені що – зебру за собою водити, щоб дорогу переходити. І де мені її взяти – тут же не Африка. А він каже мені: "Вчіть, бабусю правила дорожнього руху". Які такі правила?! У нас у лісі ніяких правил немає – одні лише звичаї. А що до напрямків та рухів – у нашому лісі – куди бажаєш, туди і летиш, як хочеш, так і рухаєшся. А він показує мені на опудало, що очами різнокольоровими підморгує. У нас в казковому лісі такого страховиська зроду не було! І знову мені повторює: "Вчіть, жіночко, дорожні знаки"! *(Повертається до співробітників дорожньої поліції)*

Обманюють ваші знаки, як остання, вибачаюсь, лисиця у лісі. Ось і зараз, йшла довго пішки, втомилась, їсти хочу. Ондє бачу – знак. Ось, будь ласка, *(показує знак "Ресторан або їдальня")* бачите, що намальовано? Виделка та ніж. А ніхто не погодував, скільки не чекала. А ось ще один знак-брехун: ліжка *(показує знак "Готель або мотель")*. І куди вкладатися? Ні ліжка тобі, ні лавки. Стільця поганенького, і того немає.

А ось, подивіться, ще один знак *(показує знак "Рух на велосипеді заборонено")*. Як побачила я того велосипеда, так зраділа – більше ногами не піду, на транспорті поїду. І прав ваших не потрібно. Але... скільки не дивилась навкруги – жодного велосипеда! Знову брехня. *(до поліцейських)* Перепрощую.

А ось ще один знак – житло індіанців *(показує знак "Кемпінг")*. І де? Жодного! Ні житла, ні індіанця! *(Поліцейські пояснюють значення дорожніх знаків)*.

Баба Яга: А чого це ваші знаки намальовані лише двома кольорами – червоним і синім? Так нецікаво. Треба розмалювати їх усіма кольорами веселки! Щоб був і зелений, і помаранчевий, і жовтий, і фіолетовий. Так гарніше ж буде!

Поліцейські пояснюють значення кольорів на дорожніх знаках.

Баба Яга: А ось цей знак *(показує знак "Обмеження максимальної швидкості")*, тут у кружку намальовано "50". Що то він означає, діти, як ви думаєте? *(Діти відповідають)*. Та ви що? Щось я не бачила, щоб містом з такою швидкістю їздили. Літають, частенько, швидше за Змія Горинича у молодості! От вам і правила! Так, скільки ще вчити мені треба, щоб по ваших дорогах їздити, літати чи ходити. *(звертається до поліцейських)* Може ви поясните мені і дітям, а ми послухаємо.

Полицейські розповідають про ліміт швидкості на дорогах, виключення із правил, а також пояснюють, які наслідки можуть мати порушення правил, відповідають на запитання дітей.

Для закріплення отриманих знань пропонуємо провести з дітьми ряд ігор, вікторин, конкурсів.

Гра "Хто швидше і правильно збере світлофор"

Ведуча пропонує дітям з заготовлених паперових фрагментів зібрати світлофори на стійках.

Ведуча: Діти, ваші світлофори мають вертикальне положення. Давайте визначимо з вами, як на таких світлофорах розташовується світло? *(Діти відповідають: зверху – червоний, потім – жовтий, внизу – зелений).* Так, вірно. А чи може світлофор розміщуватись по-іншому і як тоді на ньому розташовуються кольори? *(Діти відповідають).* Так, світлофор може бути підвішений над центром дороги, і тоді кольори в ньому розташовуються зліва направо: червоний – жовтий – зелений.

А чи знаєте ви, діти, що означає саме слово "світлофор"? Воно складається з двох слів: "світло" і "фор". Значення слова "світло" зрозуміле всім. А ось слово "фор" походить від грецького – "форос" – той, що несе світло. Для заборонного сигналу світлофора взято червоний колір, тому що його добре видно і вдень, і вночі, і навіть в тумані. Зелений сигнал видно гірше, але зате у кольоровому спектрі він стоїть далі від червоного, і його неможливо з ним сплутати.

Вікторина "Хто краще знає правила дорожнього руху"

1. Як називають людей, що йдуть вулицею? *(Пішоходи);*
2. Де повинні ходити пішоходи? *(По тротуару);*
3. Де мають їздити машини? *(По дорозі);*
4. Де дозволяється переходити вулицю? *(На пішохідному переході);*
5. Як визначити, де знаходиться пішохідний перехід? *(Він позначається "зеброю" та спеціальним знаком "Пішохідний перехід");*
6. Як потрібно переходити вулицю? *(Спокійним, твердим кроком, тримаючи за руку дорослого; не можна бігти, їхати на самокаті тощо);*
7. Які пішохідні переходи ви знаєте? *(Підземний, наземний, надземний);*
8. Що робити, якщо м'яч викотився на дорогу? *(Попросити дорослого дістати його);*
10. Назвіть правила поведінки в транспорті. *(Не можна: обпитатися на двері, відволікати водія, висовуватися з вікна, вставати на сидіння ногами, голосно розмовляти; треба бути ввічливим: поступатися місцем старшим, дівчаткам і малюкам);*
11. Який пристрій регулює рух на вулиці? *(Світлофор);*
12. Якою стороною вулиці або тротуару потрібно ходити? *(Треба дотримуватись правої сторони);*
13. На який сигнал світлофора можна переходити вулицю? *(На зелений);*
14. Хто регулює рух на перехресті, якщо вийшов з ладу світлофор? *(Регулювальник);*

15. Чи можна бігати, стрибати по тротуару? (Ні. Потрібно ходити спокійно, тому що можна наткнутися на які-небудь перешкоди і опинитися на проїжджій частині);

16. Якщо ви зустрінете на тротуарі друзів, і вам захочеться з ними поговорити, пограти, як ви маєте поступити в цій ситуації? (Ходити групою по тротуару не можна – це перешкоджає іншим пішоходам; з друзями потрібно відійти в сторону, щоб не заважати іншим перехожим).

Конкурс "Червоний, жовтий, зелений"

Конкурс на увагу. Діти розташовуються так, щоб не заважати один одному.

Ведуча: Коли я піднімаю червоний прапорець – ви завмираєте, жовтий – беретесь за руки, зелений – крокуєте на місці.

Діти виконують завдання. Щоб перевірити уважність дітей, можна, піднімаючи прапорець одного кольору, називати інший колір.

Гра "Таксі"

Діти діляться на дві команди, шикуються у дві колони. Роль таксі в грі виконує обруч-хулахуп. "Водій таксі" "перевозить" дітей-пасажирів (по одному) в інший кінець залу за сигналом світлофора. Перемагає та команда, водій якої швидше перевезе усіх пасажирів.

Гра "Дозволяється або забороняється"

Ведуча починає фразу, а діти продовжують словами "дозволяється" або "забороняється". Команди відповідають по черзі.

- Йти натовпом по тротуару ... (забороняється)
- Перебігати дорогу... (забороняється)
- Допомогати літнім людям переходити вулицю ... (дозволяється)
- Вибігати на проїжджу частину ... (забороняється)
- Переходити дорогу на зелене світло ... (дозволяється)
- Поважати правила дорожнього руху ... (дозволяється)

Конкурс "Правильно – неправильно"

Ведуча ділить дітей на дві команди і пропонує програти певні ситуації, пов'язані з правилами поведінки на дорозі. Одна команда розігрує ситуацію, інша – оцінює правильність їхньої поведінки. Потім команди міняються, ведуча задає нові завдання. Завдання можна написати на окремих картках.

Можна розіграти наступні ситуації, пов'язані з переходом дороги:

- переходять дорогу по "зебрі" на червоний сигнал світлофора (неправильно);
- переходять дорогу по "зебрі" на зелений сигнал світлофора (правильно);
- переходячи дорогу, читають книжку (неправильно);

- перебігають дорогу (неправильно);
  - переходячи дорогу, дивляться наліво, потім – направо (правильно);
  - переходячи дорогу, грають у м'яча (неправильно);
  - переходять дорогу спокійним кроком (правильно);
  - переходять дорогу, стрибаючи на одній нозі (неправильно);
  - переходять дорогу, тримаючись за руку дорослого(правильно);
  - переходячи дорогу, розмовляють по мобільному телефону (неправильно).
- Ведуча підводить підсумок конкурсу

Гра на уважність "Цікаві знаки"

Ведуча демонструє дітям дорожні знаки і розповідає про кожен з них. Для кращого запам'ятовування пропонує повторити віршики, що розтлумачають значення кожного дорожнього знака.

	<p>Знак "Поступись дорогою" Якщо бачиш ти цей знак Знай, що він не просто так. Означає: "Зупинись, Дорогою поступись".</p>
	<p>Знак "Рух заборонено" Цей суворий знак, Стоїть не просто так! Він каже нам усім: Їздити не можна всім!"</p>
	<p>Знак "В'їзд заборонений" Цей знак водіїв лякає, В'їзд машин забороняє!</p>
	<p>Знак "Обгін заборонено" Для любителів обгону Він накладає заборону.</p>
	<p>Знак "Пішохідний перехід" Тут наземний перехід, Будь уважний, пішохід! Ти, водію, постривай, Пішохода пропускай!</p>
	<p>Знак "Рух пішоходів заборонено" Як і в дощ, так і в ясну погоду Тут не ходять пішоходи.</p>

	<p>Знак "Поворот заборонений" У цього знака одна турбота – Забороняти повороти.</p>
	<p>Знак "Зупинка заборонена" Тут машину не паркуй, Не вантаж і не гальмуй. Цей знак усім говорить: "Стояти не дозволю!"</p>
	<p>Знак "Стоянка заборонена" Гальмувати можна сміло, Тільки не стоять без діла! Пасажирів ти саджай І швиденько від'їжджай!</p>
	<p>Знак "Автомагістраль" З вітерцем і без печалі Ми мчимо по магістралі.</p>
	<p>Знак "Підземний пішохідний перехід" Знає кожен пішохід Про підземний перехід.</p>
	<p>Знак "Місце зупинки автобуса, тролей-буса, трамвая і таксі" Тут транспорт зупиняється – Людина кожна знає. Коли з роботи втомлена Додому вирушає</p>
	<p>Знак "Подача звукового сигналу заборонена" Тут, водію, не гуди, Шумом сплячих не буди.</p>
	<p>Знак "Перетин з трамвайною колією" Гей, водію, не зівай! Ходить тут у нас трамвай. Пригальмуй хоч трішки, Поступись доріжкою!</p>

	<p>Знак "Слизька дорога" Каже знак суворо: "Тут слизька дорога".</p>
	<p>Знак "Дикі тварини" Бродять тут серед дороги Лосі, вовки, носороги. Ти, водій, не поспішай, Їх охоче пропускай!</p>
	<p>Знак "Пункт першої медичної допомоги" Якщо хтось зламає ногу, Тут чекай на допомогу.</p>
	<p>Знак "Мийка" Якщо в багнюці капот і шини, Вам відмиють тут машину.</p>
	<p>Знак "Телефон" Якщо потрібно подзвонити Додому чи закордон, Знак цей допоможе, підкаже, Де знайти телефон.</p>

Список використаної літератури

Книги:

Каспарова, Ю. Безпека для зайченят, дівчаток та хлопчενят / Ю. Каспарова // Харків: Ранок.-2017.-64с.

Морозова, Н. Н. Правила безпечної поведінки на дорогах / Н.Н. Каспарова // Харків: Ранок.-2017.-48с.

Панасенко, Л. М. Йшли друзі по дорозі / Л.М. Панасенко, Л.А. Рябчиков, Л.П. Козинець // Сімферополь: Тавріда.-2005.-26с.

Француз, А. Й. АвтоБУКВАРИК / А. Француз, М. Березовський, Н. Назаренко, Ю. Попович // Івано-Франківськ: Таля.-1999.-101с.

Статті із періодичних видань:

Багірова, Н. Фізіологічні та психологічні фактори поведінки дітей на дорозі / Н. Багірова // Безпека життєдіяльності. – 2010. - №11. – С. 28-30.

Березан, О. Якщо сталася дорожньо-транспортна подія / О. Березан // Безпека життєдіяльності. – 2015. - №9. – С. 26-30.

Грунин, Н. Безпека дитина на дорозі – основні правила і рекомендації батькам / Н. Грунин // Безпека життєдіяльності. – 2016. - №11. – С. 34-35.

Ми – пасажери // Позакласний час. – 2015. - №8. – С. 14-15.

Фадєєва, І. В. Безпека дорожнього руху / І.В. Фадєєва // Початкове навчання та виховання. – 2018. - №13-15. – С. 106-108.

Федор, О. Безпека на транспорті / О. Федор // Безпека життєдіяльності. – 2017. - №3. – С. 29.

Електронні ресурси:

Безпека на дорозі // Розкажіть онуку. – 2018. - №4 – Диск.

Безпека на дорозі: [Фільм] // Шкільна бібліотека. – 2016. - №7. – Диск.

Безпечний дорожній рух // Позакласний час. – 2016. - №5.

Інтернет-ресурси:

<http://metodichka.com.ua/OBJ.htm> Вірші про дорожні знаки.

<http://klasnaocinka.com.ua/uk/article/zagadki-pro-pravila-dorozhnogo-rukhu.html>
Загадки про правила дорожнього руху.

Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач"
Запорізької обласної ради

69006
м. Запоріжжя

Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49
Факс: (061) 236-85-62

Ел. пошта: zobd@ukr.net

Сайт: zobd.zp.ua